

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/4/2018
Identifikačné číslo spisu: 3016200555
Dátum vydania rozhodnutia: 29.05.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:3016200555.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členov senátu JUDr. Viery Nevedelovej a Mgr. Viliama Pohančenika, v právnej veci navrhovateľky: P. O., bytom K. XX/XX-XX, Z. L., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o zvýšení invalidného dôchodku, o odvolaní proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 15Sd/143/2016-43 z 20.11.2017 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 15Sd/143/2016-43 z 20.11.2017 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Trenčíne napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 11.04.2016, ktorým odporkyňa rozhodla nasledovne:

- navrhovateľke zamietla žiadosť o zvýšenie invalidného dôchodku podľa § 263 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) v znení zákona č. 310/2006 Z. z. a podľa § 29 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 100/1988 Zb.“);

- navrhovateľke priznala od 05.02.2016 invalidný dôchodok v sume 148,90 Eur mesačne podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.;

- navrhovateľke od 05.02.2016 súčasne zanikol nárok na doteraz vyplácaný invalidný dôchodok v nižšej sume 137,60 Eur mesačne podľa § 263a ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 529/2006 Z. z.. Odporkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Krajský súd zistil, že navrhovateľke bol priznaný od 22.03.1998 čiastočný invalidný dôchodok. Dňa 05.02.2016 ju lekárska posudková komisia v pobočke odporkyne uznala naďalej čiastočne invalidnou a

podľa zákona č. 461/2003 Z. z. invalidnou s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (ďalej len „MPSVZČ“) na 55 %. Na výzvu krajského súdu bol navrhovateľkin zdravotný stav opäť prešetrený. Podľa nálezu zo dňa 03.11.2017 F. E. K. od posledného posúdenia zo dňa 12.07.2016 sa zdravotný stav navrhovateľky po psychickej stránke zmenil, už nie je prítomná (podľa psychiatra dokumentovaná) depresívna porucha, ale ide o anxiózne fobický syndróm z okruhu neurotických, ktorý má menšiu posudkovú závažnosť a lepšiu prognózu. Posudkoví lekári ponechali pôvodný diagnostický záver, ktorý je v prospech navrhovateľky spolu s navýšením MPSVZČ o maximálne možných 10 %, na celkových 55 %.

Podľa krajského súdu navrhovateľka nedokumentovala žiadne nové skutočnosti, s ktorými by sa posudkoví lekári odporkyne neboli zaoberali, ich posudky považuje za jasné bez vnútorných rozporov a vo svojich záveroch zhodné.

Krajský súd zároveň poznamenal, že zákon č. 100/1988 Zb. nepoznal kategóriu MPSVZČ určovanú v % - tuálnom vyjadrení, ale len invaliditu čiastočnú a úplnú invaliditu. Novší zákon (č. 461/2003 Z. z.) je postavený na MPSVZČ 40 % a viac; pri zachovaní navrhovateľkiných nárokov bolo potrebné vec posúdiť podľa oboch zákonov, pričom konštrukcia samotného výpočtu sumy invalidného dôchodku je priamo v nich definovaná. Uviedol, že ak sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu invalidného dôchodku, na ktorý bol prekvalifikovaný invalidný dôchodok priznaný podľa zákona účinného do 31.12.2003 a invalidného dôchodku podľa zákona účinného od 01.01.2004, vypláca sa dôchodok vo vyššej sume, ako je tomu aj v prípade navrhovateľky.

Na podklade týchto skutočností napadnuté rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 11.04.2016 ako vecne správne a vydané v súlade so zákonom potvrdil.

Navrhovateľka sa proti rozsudku krajského súdu odvolala. Namietala, že posudzovanie jej zdravotného stavu bolo nesprávne a zaujaté voči jej osobe. Takto konala aj posudková komisia už v Dubnici nad Váhom dňa 05.02.2016. Žiada prehodnotenie jej zdravotného stavu.

Odporkyňa vo svojich vyjadreniach zotrvala na správnosti vydaných rozhodnutí s poukazom na to, že vo veci boli správne ustálené skutkové a právne dôvody, a preto žiadala napadnuté rozhodnutia potvrdiť ako vecne správne.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“).

Podľa § 492 ods. 1 SSP konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov. V súlade s citovaným ustanovením najvyšší súd v konaní postupoval podľa ustanovení OSP.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 3 OSP a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nie je dôvodné vyhovieť.

Pri vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu, najvyšší súd s prihliadnutím na § 219 ods. 2 OSP konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v celom rozsahu, v podrobnostiach naň poukazuje a iba na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia uvedie argumentáciu k všeobecným odvolacím dôvodom.

Medzi účastníkmi nebol sporný samotný výpočet resp. prepočet invalidného dôchodku.

Kľúčovou otázkou vo veci bolo posúdenie, či odporkyňa a krajský súd správne vyhodnotili lekárske posudky posudkových lekárov týkajúce sa zdravotného stavu navrhovateľky a či navrhovateľka splnila podmienku vzniku nároku na (plný/vyšší) invalidný dôchodok, ktorou je invalidita poistenca.

Lekársku posudkovú činnosť dôchodkového poistenia vykonáva v zmysle § 153 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z. z. posudkový lekár Sociálnej poisťovne príslušnej pobočky a posudkový lekár Sociálnej poisťovne, ústredie. Lekárska posudková činnosť dôchodkového poistenia zahŕňa posudzovanie dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu a poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Vzhľadom na to, že takéto posudzovanie je odbornou medicínskou otázkou, aj rozhodnutie súdu závisí predovšetkým na odbornom lekárskom posúdení. Súd si preto nemôže urobiť o tejto odbornej otázke vlastný úsudok. Posudok, ktorý spĺňa požiadavky úplnosti, celistvosti a presvedčivosti a ktorý sa vysporiadava so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami, býva spravidla rozhodujúcim dôkazom pre posúdenie správnosti a zákonnosti preskúvaného rozhodnutia. Podľa názoru odvolacieho súdu posudky posudkových lekárov príslušnej pobočky a ústredia zo dňa 05.02.2016, 12.07.2016 a 03.11.2017, tieto podmienky spĺňajú.

Posudkoví lekári pobočky a ústredia Sociálnej poisťovne v posudkoch zohľadnili všetky zdravotné postihnutia navrhovateľky a ňou predkladané odborné lekárske nálezy, ktoré v posudkoch riadne vyhodnotili. Zhodne dospeli k záveru, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľky je depresívna porucha stredne ťažká, kap. V.3 a - s MPSVZČ na hornej hranici daného rozpätia (35 - 45 %) - 45 %. Z nálezov očnému lekárovi (23.04.2015, 11.11.2015 a 03.08.2017) vyplýva, že ide o ľahkú slabozrakosť, posledné chirurgické vyšetrenie (18.08.2017) spolu s ortopedickým vyšetrením (všetky z roku 2015) rovnako hodnotil stav zlomenín končatín ako dezitometrickú osteoporózu, ktorá zodpovedá položke XV, B, 1.b/ s MPSVZČ medzi 35 - 45 %. Uvedené ostatné ochorenia boli vyhodnotené ako menej závažné ochorenia avšak umožňujú zvýšenie miery poklesu o 10 %, čo posudkový lekár aj zohľadnil v prospech navrhovateľky.

Navrhovateľka je dispenzarizovaná s pravidelnými kontrolami. V priebehu konania žiadneho z posudkových lekárov nenamietala a aj posledný lekársky posudok posudkového lekára odporkyne z 03.11.2017 podpísala bez akýchkoľvek námietok.

Navrhovateľka v odvolacom konaní nepreukázala žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali potrebu zrušenia rozsudku krajského súdu, resp. jeho zmenu a zrušenie napadnutého rozhodnutia odporkyne. Jej subjektívne presvedčenie, že zdravotné postihnutie zodpovedá vyššej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, nie je rozhodujúce, pretože posúdenie rozsahu zdravotného poškodenia a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti a vo veciach sociálneho zabezpečenia je zverená posudkovým lekárom sociálneho poistenia, ako už bolo vyššie uvedené. Aj odvolací súd považoval posudky posudkových lekárov za úplné, presvedčivé a zodpovedajúce kritériám upraveným v zákone č. 461/2003 Z. z., keďže posudkoví lekári sa vysporiadali so všetkými namietanými zdravotnými ťažkosťami navrhovateľky. Pre posúdenie invalidity je rozhodujúci zdravotný stav v čase rozhodnutia odporkyne. Nie je podstatné, aký je subjektívny pocit navrhovateľky ani či narušenie zdravotného stavu môže v budúcnosti viesť k ďalšiemu zhoršovaniu.

V konaní o preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia odporkyne podľa tretej hlavy piatej časti OSP súd v zásade preskúmava zákonnosť tohto rozhodnutia vo vzťahu k skutkovému stavu, ktorý existoval ku dňu rozhodnutia odporkyne, teda ku dňu 11.04.2016 (§ 250i ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 OSP), hoci zákon nevyklučuje možnosť, aby odporkyňa na základe ďalších dôkazov prehodnotila svoje rozhodnutie; takáto možnosť však nie je bez ďalšieho dôvodom na opakované posúdenie zdravotného stavu v prípade predkladania novších lekárskeho nálezov a dôvodom na zrušenie napadnutého rozhodnutia odporkyne, ktoré v čase jeho vydania na základe riadneho zistenia skutočného stavu zodpovedalo zákonu. Novšie odborné lekárske nálezy môžu byť podkladom pre nový návrh navrhovateľky (žiadosť) o opätovné preskúmanie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť alebo zmenu rozhodujúceho postihnutia.

Tak ako krajský súd aj odvolací súd mal za preukázané, že zdravotný stav navrhovateľky zatiaľ nepodmieňuje plnú invaliditu, resp. invaliditu vyššej percentuálnej miery.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 219 ods. 1, 2 OSP ako vecne správny.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 OSP tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľka nebola v tomto konaní úspešná a odporkyňa na trovy konania nemá nárok zo zákona.

Toto rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e opravný prostriedok prípustný.